

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:

Președinte:

Talpă Boris

Judecători:

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Berlinschi Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2022, în cauza intentată la plângerea condamnatului Berlinschi Constantin privind condițiile de detenție din Federația Rusă care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.12.2021 – 05.04.2022;

Instanța de recurs: 21.04.2022 – 22.09.2022;

Instanța de recurs în anulare: 20.02.2023 – 03.04.2024.

c o n s t a t ă :

1. La 17.12.2021, în adresa Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender, a parvenit plângerea condamnatului Berlinschi Constantin privind reducerea termenului pedepsei în temeiul constatării condițiilor de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

2. În conținutul plângerii, condamnatul a făcut referire la condițiile de detenție din Federația Rusă și a solicitat în baza art. 385 alin. (5); 473/2-473/4 din Codul de procedură penală, să-i fie redusă pedeapsa. A mai menționat că, celulele în care s-a deținut erau supraaglomerate, în celulă fiind 6 paturi, însă ei de fapt fiind 14, astfel au fost nevoiți să doarmă pe rând. Colaboratorii instituției penitenciare aveau o atitudine discriminatorie, numindu-i cu cuvinte obscene și vulgare. În celule era nivelul foarte ridicat de umiditate, lipseau albiturile pe pat. Saltele aveau un grad avansat de uzură, rupte și murdare. Era instituit un grafic de aprovizionare cu energie electrică, în timpul zilei și nopții energia fiind sistată. Alimentația era alterată, produsele alimentare cu termenul de valabilitate expirat.

3. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 22.09.2022, a fost respinsă plângerea condamnatului Berlinschi Constantin privind condițiile de detenție din Federația Rusă, care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ca fiind inadmisibilă.

4. Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 22.09.2022, condamnatul Berlinschi Constantin a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.09.2023, recursul condamnatului Berlinschi Constantin a fost respins ca nefondat

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a notat că, prin sentința Judecătoriei Krasnogorsk, regiunea Moscova, Federația Rusă din 20.11.2017, în baza art. 30 alin. (3); 228/1 alin. (5); 229/1 alin. (4), lit. b) din Codul penal al Federației Ruse, Berlinschi Constantin a fost condamnat la 11 ani privațiune de libertate, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip sever.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2020, a fost acceptat transferul din Federația Rusă în Republica Moldova pentru executarea ulterioară a pedepsei a condamnatului Berlinschi Constantin, fiind considerat vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 27; 217/1 alin. (4), lit. d); 285 alin. (5), lit. b) din Codul penal la 11 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a constatat că, potrivit raportului nr. 2/268 din 22.02.2022, prezentat de reprezentantul Penitenciarului nr. 12-Bender, Berlinschi Constantin a fost deținut în: Penitenciarul nr. 13-Chișinău: 29.10.2021-26.11.2021; Penitenciarul nr. 12-Bender: 26.11.2021-prezent.

În plângerea înaintată, petentul a solicitat constatarea aflării sale în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, solicitând aplicarea în privința sa a prevederilor art. 385 alin. (5); art. 473/2-473/4 din Codul de procedură penală, pentru perioada deținerii sale în închisorile din Federația Rusă.

În acest sens, cu trimitere la prevederile art. 4; 473/1; 473/3; 473/4 din Codul de procedură penală, instanța de recurs a stabilit că aceste norme nu sunt incidente speței, întrucât, acestea sunt aplicabile în privința instituțiilor penitenciare de pe teritoriul Republicii Moldova și nu a unui alt stat, motiv pentru care a menținut încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 22.09.2022.

6. În conformitate cu prevederile art. 466 din Codul de procedură penală, hotărârea instanței de recurs a devenit irevocabilă.

7. Și-a manifestat dezacordul cu decizia Curții de Apel Chișinău din 22.09.2022, condamnatul Berlinschi Constantin contestând-o cu recurs în anulare, prin care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului condamnatul a invocat că, instanțele ierarhic inferioare în mod neîntemeiat i-au respins plângerea sa privind condițiile de detenție din Federația Rusă, or, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului acestea au afectat drepturile sale garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, în baza materialelor cauzei și a motivelor invocate, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Hotărârea judecătorească irevocabilă, împiedică redeschiderea procesului penal cu excepția cazurilor când fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

În cauza deferită judecătii o atare eroare nu a fost constatată de către completul de judecată.

Completul de judecată atrage atenția că, cauza dată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală până la intrarea în vigoare a Legii nr. 246 din 31.07.2023, pentru modificarea unor acte normative, inclusiv prin prisma Legii nr. 286 din 05.10.2023, pentru modificarea unor acte normative.

Completul de judecată reține că prevederile art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală, stipulează exhaustiv care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare, și anume, că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii, iar alin. (2) al aceluiași articol, prevede că, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

Conform prevederilor art. 456 alin. (1) coroborat cu prevederile art. 432 alin.(2) pct. 1) din Codul de procedură penală, decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 455 din Codul de procedură penală.

Norma cuprinsă în prevederile art. 455 alin. (2) din Codul de procedură penală, se specifică cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special este descris conținutul acesteia. Norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea expresă a temeiurilor prevăzute de art. 453 din Codul de procedură penală.

Prin urmare, normele de drept indicau în mod expres că, puteau fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești, prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea II Cod de procedură penală, adică calea apelului și/sau recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus, în raport cu speța dată, rezultă că, decizia instanței de recurs prin care a fost menținută încheierea judecătorului de instrucție, adoptată în ordinea reglementată de art.art.469-471 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la art.452 alin. (1) Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs în speță este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), 453 din Codul de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute de art. 455 din Codul de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1), art. 453, 456 din Codul de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Berlinschi Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2022, în cauza intentată la plângerea condamnatului Berlinschi Constantin privind condițiile de detenție din Federația Rusă care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece nu întrunește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Președinte:

Talpă Boris

Judecători:

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu